

Bilješke iz bogoslovske literature.

Apologetične bilješke.

Jeli kršćanstvo uništilo ropstvo? Prije nekoliko mjeseci objelodanio je neki Cicotti djelo, kojim hoće da dokaže, kako je ukinuće ropstva nastalo poradi ekonomskih prilika, a nipošto iz kršćanske ljubavi. Na takovu samovoljnu i izmišljenu tvrdnju odgovara mu Paul Allard u „Revue pratique d' Apologétique“ (od 15. velj.). Allard mu sa dokazima poriče, da bi se broj robova u Grčkoj smanjio između Homerove dobe i IV. vijeka pr. Krista. Nigdje nema svjedočanstva, veli Allard, da je ropstvo u rimskom carstvu brojem znatno palo sve do četvrtog vijeka poslije Krista t. j. dokle god nije kršćanstvo zavladao svijetom. Zašto je baš tada iščezavalo ropstvo, lako je zamijetiti. Nijesu tomu razlog ekonomske prilike, dali radije: 1. dokinuće (ofenzivnih) napadnih ratova; 2. otpuštanje (manumisija) iz kršćanskog motiva; i 3. dostojanstvo, što ga je kršćanstvo dalo ručnom radu. A što Cicotti govori proti skolasticima, da su zagovarali ropstvo, znak je, da je on pobrkao pojam ropstva sa pojmom kmetstva, jer za ovim posljednjim skolastici u neku ruku pristaju.

A. L. Gančević, O. M.

Dogmatične bilješke.

Presv. Trojstvo naprama Stvorenjima. Sva djela Božja, što nastaju izvan Njega, jesu zajednička svim trim božanskim osobama Presv. Trojstva. Prema tomu: stvaranje čovjeka i t. d. jesu čini jednako zajednički Ocu, Sinu i Duhu Svetomu. Crkva je već davno izjavila o tom svoje vjerovanje, kako to izbija i iz odredaba različnih pokrajinskih sinoda, a nada sve iz odlukâ općih crkvenih sabora: četvrtog Lateranskog i Florentinskog. Uza sve to, primijećuje pisac „Revue Thomiste“ (siječ.-velj. t. g.), hoće nekoji spisatelji, da nam u toj stvari prikažu grčke Oce kao oponente zapadnika. Ali pomnivo ispitivanje grčkih Otaca dovodi nas do uvjerenja, da se oni sasvijem slažu sa zapadnim sv. Ocima. Tako uči i kat. Crkva A i sasvijem je ta nauka primjerena razumu, jer jedinstvo naravi uključuje i jedinstvo djelovanja. Praktična korist ovog na oko čisto teoretičnog pitanja je vrlo znamenita: po tom nauku duša svakog pravednog čovjeka nije samo hram Duha Svetoga